

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria
Vlada-Government
Ministria e Zhvillimit Ekonomik
Ministarstvo Ekonomskog Razvoja-Ministry of Economic Development

KONFERENCIJA

**“MOGUĆNOSTI I IZAZOVI EKONOMSKOG
RAZVOJA I OSNAŽENJE PRIVATNOG SEKTORA”**

27. Septembar 2011, Priština

Vlada Republike Kosova, kao primarni cilj odredila je stabilni ekonomskim razvoj, preko izrade i primene politike osnovnih principa ekonomije tržišta dajući prioritet strukturalnoj reformi, transformaciji javne i društvene svojine kao i stvaranju zakonske osnove i fizičke infrastrukture privatnog sektora.

U ovom kontekstu, Ministarstvo ekonomskog razvoja organizirao je konferenciju "Mogućnosti i izazovi ekonomskog razvoja i osnaženje privatnog sektora". Ova konferencija karakterizirala se kao vrlo plodan debat u vezi barijera ekonomskog razvoja Kosova i konkretnih uslova koje ubuduće trebaju se preduzeti da bi garantirali stabilan ekonomski rast. Ovi razvojni aspekti tretirane se u panelima konferencije.

Tematika prvog panela bila je tema: "**Mogućnosti i izazovi ekonomskog razvoja Kosova**", koju je vodila Privredna Komora Kosova. U panelu bilo je diskusija od strane institucionalnih aktera, zajednice biznisa, akademskog sveta i civilnog društva.

Glavna pitanja o kojima se diskutiralo na prvom panelu fokusirala se na stvaranju olakšica za podsticaj investicija u buduće, sa ciljem stvaranja korisnog ambijenta za biznis u odnosu sa zemljama regiona. Takođe, opširnije se diskutirala uloga izrade i primene zakonodavstva, koja se posebno povezuje sa delokrugom ekonomije. U panelu diskutiralo se i o drugim temama kao: uloga privatnog sektora u strukturalnoj reformi ; razvoj energetskog sektora, rudarstva, telekomunikacije i IT, i dr; izazovi i mogućnosti sektora proizvodnje, usluga, i dr.

U drugom panelu, tema **Oснаženje privatnog sektora na Kosovu** pod vodstvom Kosovske Aleanse Biznisa, doprineli predstavnici domaćih institucija, civilnog društva, donatora i zajednice biznisa.

Diskusija se uglavnom fokusirala na značajna pitanja koje se povezuju sa glavnim institucionalnim aktivnostima u okviru osnaženja privatnog sektora. Konkretnije, diskutiralo se uopšteno o poboljšanju bizniske sredine, ulogu procesa privatizacije javnih preduzeća; institucionalnu podršku sektora proizvodnje u zemlji, trgovinsku barijeru u odnosu sa EZ i zemljama regiona, i dr.

Zaključci i preporuke

- Smatrano je vrlo značajnim saradnja između akademskog sveta, zajednice biznisa i državne institucije. Konkretno, sugerirano je promoviranje zajedničko periodičnog foruma iz oblasti ekonomije kao i osnivanje centara za istraživanje pri prosvetnim institucijama.
- Ocenjeno je kao vrlo potrebnim funkcioniranje Nacionalnog saveta za ekonomski razvoj kao instituciju, koja može dati savet za pravi smer, koju Vlada treba da nastavi da garantuje stabilan ekonomski rast i da identifikuje sektore sa najvišim potencijalom za razvoj.
- Istaknut je značaj saradnje sa zajednicom biznisa sa ciljem identifikacije izazova i izrade politike u skladu sa potrebama za podršku i razvoj ovog značajnog segmenta ekonomije. Tesna saradnja povećao bi efikasnost politike i reforme u vezi razvoja privatnog sektora kao poboljšanje zakonskog okvira, podrška sektoru proizvodnje preko subvencija, fiskalnih i nefiskalnih olakšica, i dr.
- Vezano sa stimulacijom izvoza, smatrano je vrlo značajnim izrada i primena strategije za rast izvoza kao i funkcionisanje slobodnih ekonomskih zona i otvaranje kancelarije za podršku izvoza.
- Takođe, od strane prisutnih, istaknuta je potreba transformacije javne svojine na onu privatnu kao i senzibilaciju društva za potrebe okončanja ovog procesa.
- Značajni koraci treba da se preduzmu i u saradnji zajednice biznisa sa prosvetnim institucijama, naročito u pravcu SAMOG promoviranja i stvaranja zajedničkog fonda između zajednice biznisa i ekonomskog fakulteta, koji može da posluži za stimulaciju istaknutih studenata.
- Istaknuti su značaji i izazovi u regionalnoj saradnji, kao neprimenjivanje Sporazuma CEFTA-a i ukidanje trgovskih autonomnih mera, saradnja sa finansijskim međunarodnim institucijama i smanjenje neformalne ekonomije.
- Prostriranje reda i zakona u celoj teritoriji Kosova, posebnim naglaskom u severu zemlje smatrano je kao vrlo značajnim od strane zajednice

biznisa, kao za garantiranje prave konkurentnosti, tako i za ugled Kosova.

- Procenjeno je kao neopravdano otpor civilnog društva o procesu privatizacije u zemlji, koja je imediatna potreba za funkcionalnu ekonomiju tržišta.
- Smatrano je kao vrlo značajno poboljšanje rangiranja Kosova u izveštaju učinjenja biznisa. Značajna poboljšanja treba da se dostignu u vezi bankarskog sistema, koji nije u usluzi ekonomskog razvoja zemlje jer norme interesa kredita su nepovoljne za investicije, kao i u vezi procedura licenciranja i davaja dozvola koje su komplikovane, i ako su počele da se uprošćavaju. .
- Uznemiravajući problem za zajednicu biznisa smatrane su procedure tenderisanja jer po njihovom mišljenju kriterijumi za biranje pobjednika ne uzimaju u obzir performansu preduzeća i ne favoriziraju domaće proizvođače.
- Nastavak borbe za suzbijanje korupcije smatra se vrlo značajnim za zemlju, posebno za ugled Kosova koja ima uticaj obeshrabrenja investitora da bi investirali u našu zemlju. .
- O konkurentnosti privatnog sektora na međunarodnom tržištu smatrane su kao vrlo značajne, poboljšanje kvaliteta produkata preko investicije u inovaciji, podizanju menadžerskih sposobnosti u preduzeću kao i investicije u međunarodni marketing. Kao pozitivan primer uzeta je kampanja 3CIS, koja je predstavila svoje iskustvo u regionu, takođe su pokrenuli problem komplikovanih procedura za snabdevanje sa vizama za biznes koji operiraju i van granica.